

Referencia gramatical y léxico útil

UNIDAD 1

GRAMATIKA

1. Sloveso *gustar*

- ▶ Sloveso *gustar* se používá se zájmeny *me, te, le, nos, os, les*.

A mí	me		
A ti	te	gusta	el helado
A él/ella/Vd.	le		leer
A nosotros/as	nos	gustan	las plantas
A vosotros/as	os		
A ellos/ellas/Vdes.	les		

- ▶ Existují další slovesa, která se používají jako *gustar*.
 - Pasar algo a alguien. – Stát/Dít se někomu něco.
¿Qué le pasa a Manuel?
 - Quedar bien/mal algo a alguien. – Sedět (padnout) dobře/nesedět (nepadnout) někomu něco.
A Julia no le queda mal la camiseta.
 - Encantar. – Mít hrozně/moc rád; zbožňovat.
A los niños les encantan los helados.
 - Parecer. – Připadat/Zdát se.
A nosotros no nos parece mal el plan.
A él le parece que el niño tiene fiebre.

2. Slovesa se zvrtnými zájmeny

- ▶ Jsou to slovesa, jejichž součástí je zvrtné se, které je ve shodě s osobou: *me, te, se, nos, os, se*.

Duchar(se)

yo	me	ducho
tú	te	duchas
él/ella/Vd.	se	ducha
nosotros/as	nos	duchamos
vosotros/as	os	ducháis
ellos/ellas/Vdes.	se	duchan

El domingo se casó mi hermano.

- ▶ Další zvrtná slovesa
(ne vždy v souladu s češtinou – pozn. překl.)

Levantarse, divorciarse, peinarse, encontrarse bien/mal, ponerse (ropa), bañarse, llamarse, llevarse.

Pretérito indefinido – Minulý čas prostý

Pravidelná slovesa

	Trabajar	Comer	Salir
yo	trabajé	comí	salí
tú	trabajaste	comiste	saliste
él/ella/Vd.	trabajó	comió	salió
nosotros/as	trabajamos	comimos	salimos
vosotros/as	trabajasteis	comisteis	salisteis
ellos/ellas/Vdes.	trabajaron	comieron	salieron

Nepravidelná slovesa

Dar: di, diste, dio, dimos, disteis, dieron.

- ▶ Minulý čas Pretérito Indefinido se používá, pokud hovoříme o minulých činnostech/dějích, které byly k určitému okamžiku ukončeny.

*Estuvimos en casa de Pepe hasta las 7.
Julián vivió mucho tiempo en Francia.*

- ▶ Indefinido se používá s časovými výrazy, jako např.: *ayer, el año pasado, la semana pasada, en abril, el 3 de marzo de 1985.*

*El verano pasado estuvimos en la playa.
En 2001 fuimos a Turquía.*

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Actividades cotidianas – Každodenní aktivity/činnosti

despertarse probudit se • levantarse vstát(va)t •
desayunar snítat • ducharse (o)sprchovat se • afeitarse
(o)holit se • hacer la comida připravit/uvařit jídlo/oběd
• hacer la compra nakoupit • entrar vejít, vstoupit, vjet •
volver vrátit (se) • cenar večeřet • acostarse lehnout si,
jít spát • dormir spát • salir vyjít, vyjet

UNIDAD 2

1. Tázací zájmena

Invariables – Neměnná

- **Qué** + verbo/nombre – **co** + sloveso/jaký + podst. jm.
¿Qué quieres: un libro o un disco?
¿Qué libro quieres
- **Dónde** + verbo – **kde/kam** + sloveso
¿Dónde estuviste ayer?
- **Cuándo** + verbo – **kdy** + sloveso
¿Cuándo llega tu hermano?
- **Cómo** + verbo – **jak** + sloveso
¿Cómo están tus padres?

Variables – Přechylovaná (změna rodu a/nebo čísla)

- **Quién/quiénes** + verbo – **kdo** + sloveso (*pl.*)
¿Quién te llamó ayer?
¿Quiénes vinieron a tu fiesta?
- **Cuál/cuales** + verbo – **který** + sloveso (z více možností)
¿Cuál te gusta más: el rojo o el verde?
¿Cuáles son los más caros?
- **Cuánto/-a/-os/-as** + verbo/nombre – **kolik** (*m.sg., f.sg., m.pl., f.pl.*)
¿Cuántos años tienes?
¿Cuántas horas trabajas?
¿Cuánto cuesta esto?

2. Pretérito Indefinido. – Minulý čas prostý (ukončený)

- ▶ Pretérito Indefinido se používá k vyjádření aktivity v minulosti, která již byla ukončena přesně k určitému minulému okamžiku. Vyskytuje se zejména v životopisech.

Carmen nació en 1956.

- ▶ Používá se také, pokud se hovoří o časových obdobích uzavřených nebo ukončených.

Durante los años 80 se dedicó a la enseñanza.

3. Číslovky

- ▶ Od 1 do 30 jsou jednoslovné.

Hay veinticinco alumnos en la clase.

- ▶ Stovky mají tvar mužského nebo ženského rodu (ve shodě s podstatným jménem, ke kterému se vztahují).

Este abrigo cuesta doscientos euros.

Tiene una finca de trescientas hectáreas.

100 cien.

125 ciento veinticinco.

1.975 mil novecientos setenta y cinco.

20.359 veinte mil trescientos/as cincuenta y nueve.

137.460 ciento treinta y siete mil cuatrocientos/as sesenta.

2.000.000 dos millones.

25% veinticinco por ciento.

4. Datum

2/01/1976 el dos de enero de mil novecientos setenta y seis.

15/08/05 el quince de agosto de dos mil cinco.

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Slovesa (používaná) v životopisech

nacer narodit se • estudiar studovat • empezar a... začít • trabajar pracovat • actuar vystupovat, působit, vykonávat funkci • conocer znát, poznat • casarse oženit se, vdát se • tener hijos mít děti • trasladarse přestěhovat se • ganar/recibir (premios) získat, obdržet, vyhrát (ceny) • morirse (ue) zemřít

UNIDAD 3

1. Sloveso *ser*

- ▶ Se slovesem *ser* spojujeme trvalé vlastnosti osob a věcí. Používá se i pokud hovoříme o charakteru.

Mi primo es muy inteligente y simpático.

- ▶ Také se používá u národností a povolání.

El es médico y ella es profesora de música.

2. Sloveso *estar*

- ▶ Sloveso *estar* se používá k popsání zdravotního stavu nebo duševního.

Mi jefe está enfadado conmigo y no sé por qué.

3. *Ser / estar*

- ▶ S některými přívlastky/adjektivy (*nervioso, tranquilo, cariñoso, simpático, amable, pesado, guapo*) lze používat jak *ser*, tak *estar*. Slovesem *ser* se popisuje charakter, *estar* vyjadřuje dočasný/momentální stav.

Este profesor es muy pesado.

Hoy los niños están muy pesados, no sé qué les pasa.

4. Pretérito perfecto – Předpřítomný čas/ Minulý čas složený

yo	he
tú	has
él/ella/Vd.	ha
nosotros/as	hemos + participio
vosotros/as	habéis
ellos/ellas/Vdes.	han

Příčestí minulé – pravidelné tvoření

Viajar	Tener	Salir
viajado	tenido	salido

Příčestí minulé – nepravidelné tvary

Ver	visto
Hacer	hecho
Decir	dicho
Escribir	escrito
Morir	muerto
Poner	puesto
Abrir	abierto
Volver	vuelto
Romper	roto

- ▶ Pretérito Perfecto, které se také nazývá Pretérito Perfecto Compuesto, se používá u činností, které byly ukončeny v nedávné minulosti nebo bezprostředně před okamžikem promluvy. Používá se s časovými výrazy jako např.: *hoy* – dnes, *esta mañana* – dnes ráno/ dopoledne, *este verano* – letos v létě, *hace un rato* – před chvílí, *últimamente* – nedávno/v poslední době, *etc.*

Esta mañana no he ido a trabajar.

- ▶ Používá se také, pokud se dotazujeme nebo informujeme o něčích osobních zkušenostech.

¿Has estado alguna vez en España?

Luisa se ha casado tres veces (= a lo largo de toda su vida).

Roberto Gómez es famoso porque ha escrito muchos libros.

5. *Hay que + infinitiv*

- ▶ Nečasuje se a slouží k vyjádření obecných (neosobních) závazků.

Para aprobar hay que estudiar.

6. (No) Se puede + infinitivo

– (Ne)Může se/(Ne)Smí se + infinitiv

- Označuje dovolení nebo zákaz.

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSOPA

**Adjetivos de carácter y estados de ánimo – Charakterové/
Povahové vlastnosti a duševní stavy**

amable milý • grosero hrubý, sprostý • cariñoso laskavý,
milý • egoísta egoistický, sobecký • tranquilo klidný •
nervioso nervózní • divertido zábavný • aburrido nudný
• alegre veselý, živý • contento spokojený • simpático
sympatický • antipático nesympatický

Familia – Rodina

marido *m* manžel, muž • mujer *f* manželka, žena
(i obecně) • madre *f* matka • padre *m* otec •
hijo/a syn/dcera • hermano/a bratr/sestra • sobrino/a
synovec/neteř • primo/a bratranec/sestřenice •
abuelo/a dědeček/babička • cuñado/a švagr/švagrová •
nieto/a vnuk/vnučka • suegro/a tchán/tchyně • novio/a
přítel, snoubenec, ženich/přítelkyně, snoubenka, nevěsta

UNIDAD 4

1. Me gustaría + infinitivo – Líbilo by se mi + infinitiv

- K vyjádření přání, jak pravděpodobných, tak méně pravděpodobných, používáme tvar (*me, te, le...* – mně, tobě, jemu/jí/vám...) *gustaría* + infinitivo.

(A mí) *Me gustaría vivir en el campo.*

¿*Te gustaría ir al concierto del sábado?*

A Lucía le gustaría cambiar de trabajo.

A nosotros nos gustaría comprar un apartamento en la playa.

¿*Os gustaría ver otra vez "El señor de los anillos"?*

A mis amigos les encantaría tener tres o cuatro hijos.

2. Futuro imperfecto – Budoucí čas (jednoduchý/prostý)

- Tvary budoucího času (Futuro Imperfecto) jsou stejné pro všechny tři slovesné třídy (**-ar, -er, -ir**).

Estudiar

yo	estudiaré
tú	estudiarás
él/ella/Vd.	estudiará
nosotros/as	estudiaremos
vosotros/as	estudiaréis
ellos/ellas/Vdes.	estudiarán

- Nejčastější nepravidelnosti.

Decir: diré, dirás, dirá, diremos, diréis, dirán

Haber: habré, habrás, habrá, habremos, habréis, habrán

Hacer: haré, harás, hará, haremos, haréis, harán

Tener: tendré, tendrás, tendrá, tendremos, tendréis, tendrán

Poder: podré, podrás, podrá, podremos, podréis, podrán

Poner: pondré, pondrás, pondrá, pondremos, pondréis, pondrán

Salir: saldré, saldrás, saldrá, saldremos, saldréis, saldrán

- Budoucí čas používáme, hovoříme-li (obecně) o budoucích událostech, s výrazy jako *mañana* – zítra, *el año próximo* – příští rok, *la semana próxima* – příští týden, *dentro de tres años* – za tři roky, *etc.*

El año que viene habrá elecciones otra vez.

- Používá se pro předpovědi.

Dentro de unos años todo el mundo tendrá Internet.

- Používá se při slibech.

El domingo te llevaré al cine.

- Často se používá v podmínkových větách reálných.

Si salgo pronto del trabajo, iré a verte.

- Časové výrazy pro budoucnost.

luego – potom/*más tarde* – později

Iré a verte el mes próximo/que viene – příští/

následující měsíc

la semana que viene – následující týden

dentro de un mes/un año – za měsíc/za rok

3. Condicionales – Podmiňovací způsob

- K vyjádření pravděpodobné podmínky používáme spojku *si* (jestliže/když) + přítomný čas.

Si tenemos dinero, compraremos el coche.

Si te gusta viajar, ven con nosotros.

Si podemos, salimos a dar una vuelta.

Zájmena vyjadřující přímý a nepřímý předmět

Podmět (Sujeto)	Přímý předmět (O.D) (4. pád)	Nepřímý předmět (O.I) (3. pád)
yo	me	me
tú	te	te
él	lo (le)	le (se)
ella	la	le (se)
nosotros/as	nos	nos
vosotros/as	os	os
ellos	los	les (se)
ellas	las	les (se)

Yo he dado un regalo a María

Sujeto O.D. O.I.

¿Le has dado el regalo a María?

O.I. O.D. O.I.

Sí, ya ~~le~~ lo he dado.

se

- Přímý předmět ve tvaru zájmena bývá před slovesným tvarem určitým.

¿Dónde están mis gafas? No las veo.

- Jestliže máme dvě zájmena v předmětném tvaru, nejprve stojí nepřímý předmět (3. p.), za ním předmět přímý (4. p.). Přímý předmět ve 3. osobě jednotného i množ. čísla se změní na tvar **se**.

¿Tus gafas? Se las he dado a Pedro.

- Často se nepřímý předmět objeví nejprve ve tvaru zájmena, poté se opakuje jako podstatné jméno.

¿Le has dado a Pedro mis gafas?

O.I. O.I.

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Habitaciones y muebles – Místnosti a nábytek

Salón-comedor *m* obývací pokoj s jídelnou: *mesa f* stůl
 • *librería f* knihovna, knihovnička • *sillón m* křeslo •
silla f židle • *sofá m* pohovka

Dormitorio *m* ložnice: *cama f* postel • *alfombra f* koberec
 • *armario m* skříň • *mesita de noche f* noční stolek

Cuarto de baño *m* koupelna: *lavabo m* umyvadlo •
ducha f sprcha • *bañera f* vana • *espejo m* zrcadlo •
váter m záchod

Cocina *f* kuchyně: *frigorífico m* lednice • *cocina f* kuchyně, sporák • *horno m* trouba • *lavadora f* pračka

UNIDAD 5

1. Pretérito imperfecto – Souminulý čas (Minulý čas popisný)

Pretérito imperfecto

Estudiar	Tener	Salir
estudiaba	tenía	salía
estudiabas	tenías	salías
estudiaba	tenía	salía
estudiábamos	teníamos	salíamos
estudiabais	teníais	salíais
estudiaban	tenían	salían

- ▶ Pretérito Imperfecto obecně vyjadřuje minulé činnosti neukončené. Používá se k popisu (v) minulosti.

Antes en mi ciudad había menos coches que ahora.

- ▶ Také se používá k vyjádření obvyklých činností/dějů v minulosti.

Hace años Joaquín cantaba en un coro.

2. Pretérito imperfecto x pretérito indefinido

- ▶ Když se tyto dva minulé slovesné časy objeví v jedné větě (nebo textu), minulým časem (Pretérito) Indefinido se vyjadřuje hlavní děj a (Pretérito) Imperfecto popisuje okolnosti (nebo příčiny), za jakých se tento hlavní děj uskutečnil.

Cuando venía del trabajo me encontré con Roberto.

Roberto se fue de su casa porque se llevaba mal con su padre.

3. Stupňování/Srovnávání: 2. stupeň (komparativ)

• Přídavná jména (adjektiva)

Más / menos / tan + adjetivo + que / como

Mi casa es más antigua que la tuya.

La cocina es menos luminosa que el salón.

Tu hijo está tan alto como el mío.

• Podstatná jména (substantiva)

Verbo + más / menos + sustantivo + que

Verbo + tanto / a / os / as + sustantivo + como

Ellos tienen más tiempo libre que nosotros.

La niña come más fruta que el niño.

Nadie tiene tanta paciencia como él.

No tengo tanto trabajo como tú.

• Nepravdělné tvary 2. a 3. stupně

Más bueno / bien (el) mejor

Más malo / mal (el) peor

Más grande / viejo (el) mayor

Más pequeño / joven (el) menor

- **Mayor** a **menor** se používají zejména, hovoříme-li o věku, nikoli o rozměrech (velikosti).

Ignacio es mayor que Pablo.

4. Stupňování/Srovnávání: 3. stupeň (superlativ)

Superlativ relativní (při srovnávání)

El / la / los / las + más / menos + adjetivo + de / que

Marina es la más joven de las hermanas.

Es el hombre más simpático que conozco.

Superlativ absolutní (bez srovnání)

a. Muy + adjetivo.

b. Raíz del adjetivo + *-ísimo*.

Nuria es muy simpática y su marido es educadísimo.

rico ⇒ *riquísimo* *cerca* ⇒ *cerquísima*

amable ⇒ *amabilísimo* *lejos* ⇒ *lejísimos*

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Expresiones de lugar – Výrazy označující místo/umístění

delante de za • enfrente de před • en la esquina na rohu
 • en el cruce na křižovatce • detrás de za • al lado de vedle, u • a la derecha de vpravo • a la izquierda de vlevo • cerca de blízko, u, při • lejos de daleko od

Medios de transporte – Dopravní prostředky

autobús m autobus • *bicicleta* f jízdní kolo • *autocar* m autokar (dálkový autobus) • *metro* m metro • *moto* f motorka • *taxi* m taxi • *tren* m vlak • *avión* m letadlo • *barco* m loď • *andando* pěšky

UNIDAD 6

1. Zájmena neurčitá a záporná

Neohebná (neměnná)

- Pro osoby: *alguien, nadie*.
¿Ha llamado alguien?
No, esta mañana no ha llamado nadie.
- Pro věci: *algo, nada*.
¿Quiere usted tomar algo?
No, gracias, no me apetece nada.

Ohebná (mění se v závislosti na rodu a čísle)

- Pro osoby a věci:
algún / alguno / -a / -os / -as
ningún / ninguno / -a
¿Tienes alguna revista de coches?
No, no tengo ninguna.

Před podstatným jménem rodu mužského v jednotném čísle zájmena *algún(o)* a *ningún(o)* ztrácejí koncové *-o*.

A. *¿Te queda algún bocadillo de jamón?*

B. *No, de jamón no tengo ninguno.*

No queda ningún sitio libre.

2. Neosobní vyjádření (pomocí nutra – 3. os. jedn. č.)

- ▶ Neosobní, pasivní tvar se používá, pokud je subjekt (podmět) neznámý nebo není důležitý.
- ▶ Používá se k vyjádření zobecňujících (obecně platných) skutečností.

En España se cena a las diez de la noche.

- ▶ Často se také používá při nejrůznějších instrukcích, u receptů, návodů k použití různých přístrojů apod.

Para utilizar este aparato, primero se enchufa a la red eléctrica y luego se aprieta el botón verde.

- ▶ Sloveso musí být ve shodě s (pasivním) podmětem, je-li v množném (nebo jednotném) čísle.

Antes de nada, se limpian los calamares y se trocean.

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Ingredientes de cocina básica – Základní suroviny pro vaření (Španělsko)

cebolla *f*
cibule

tomate *m*
rajče

pimiento *m*
paprika

azafrán *m*
šafrán

ajo *m*
česnek

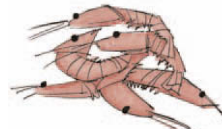
guisantes *m pl*
hrášek

mejillones *m pl*
slávky jedlé

aceite de oliva *m*
olivový olej

gambas *f pl*
krevety

judías verdes *f pl*
zelené fazole

calamar *m*
sépie, kalamár

Verbos de cocina básica – Základní slovesa pro vaření

cocer (ue) vařit • picar nasekat • freír (i) smažit •
trocear porcovat • machacar rozmačkat • lavar mýt •
añadir přidat • servir (i) podávat • revolver (ue) obrátit
• mezclar smíchat, zamíchat • reposar odpočívat, uležet

En el bar / restaurante – V baru / restauraci

camarero/a číšník/servírka • aperitivo *m* aperitiv •
tapa *f* chuťovka • comida *f* jídlo • merienda *f* svačina •
desayuno *m* snídaně • vino *m* víno • cerveza *f* pivo •
refrescos *m pl* studené nápoje • primer plato *m* první
chod (předkrm) • segundo plato *m* druhý chod (hlavní
jídlo) • postre *m* dezert • café solo *m* černá káva • café
con leche *m* káva s mlékem • té con limón *m* čaj s cit-
rónem • tostadas *f pl* topinky, toasty • churros *m pl*
smažené pečivo • chocolate *m* čokoláda • cuenta *f* účet

UNIDAD 7

1. Kladný a záporný imperativ (rozkaz)

- ▶ Imperativ se používá k udělování rozkazů a instrukcí.
Antes de tomar el sol, póngase crema protectora.

- ▶ Imperativ použijeme, žádáme-li někoho o laskavost.

Rosa, compra tú el pan, yo no puedo.

- ▶ Používá se i v reklamě.

No lo dude, compre aquí.

- ▶ Rozkazy nepravidelných sloves vykazují stejnou nepravidelnost, jakou disponují v tvarech přítomného času.

Infinitiv	Přítomný čas	Rozkazovací způsob
Dormir	duermo	duerme (tú), duerma (Vd.) no duermas...
Salir	salgo	sal (tú), salga (Vd.) no salgas tú...
Poner	pongo	pon (tú), ponga (Vd.) no pongas...

- ▶ Imperativ + zájmena.

- Imperativ kladný: Osobní zájmena se připojují za slovesný tvar a píší se s ním dohromady.

¡Rafá, siéntate!

Nuria, ¿dónde están los caramelos? ¡dámelos!

- Imperativ záporný: Osobní zájmena stojí před imperativním tvarem.

Lucía, no te sientes ahí.

Roberto, ahora no puedo ver tu cuaderno, no me lo des.

2. Estar + přídavné jméno

- ▶ Sloveso *estar* se vždy používá s přídavným jménem, označujícím duševní rozpoložení (stav): např. *deprimido, enfermo, harto, enfadado, enamorado, preocupado*.

Creo que la profesora está enfadada con nosotros por algo.

- ▶ S mnoha jinými adjektivy můžeme použít *ser* pro zhodnocení subjektu, nebo *estar*, hovoříme-li o něčem dočasném.

Manu es guapo, ¿verdad?

Manu hoy está más guapo que ayer.

- ▶ V některých případech použití *ser* nebo *estar* úplně změní význam sdělení.

Manu es listo, ¿no te parece? (= inteligente)

Manu, ¿estás listo para salir? (= preparado)

3. Espero que + subjunktiv/konjunktiv

- ▶ Subjunktiv (= tzv. slovesný způsob spojovací) se používá u vedlejších vět, které jsou závislé na slovesech vyjadřujících přání/touhu, např.: *quiero, espero, deseo, necesito*.

(Yo) espero que (tú) descanses bien.

- ▶ Jestliže je podmět slovesa v hlavní větě (*esperar*) totožný s podmětem slovesa ve větě vedlejší (*descansar*), použijeme infinitivní vazbu.

(Yo) espero descansar bien esta noche.

- ▶ Subjunktiv se používá ve zvolacích zdvořilostních frázích, chceme-li vyjádřit přání něčeho dobrého. V takových případech není vyjádřeno sloveso *prání*.

(Deseo) ¡Que tengas buen viaje!

¡Que seáis felices!

- ▶ Tvoření přítomného subjunktivu.

Trabajar	Comer	Vivir
trabaje	coma	viva
trabajes	comas	vivas
trabaje	coma	viva
trabajemos	comamos	vivamos
trabajéis	comáis	viváis
trabajen	coman	vivan

- ▶ Nepravidelnosti u subjunktivu přítomného jsou stejné jako v indikativním tvaru přítomného času. Některé tvary také odpovídají kladnému imperativu.

Infinitivo	Presente indic.	Presente subj.
Tener	tengo	tenga, tengas, tenga, tengamos, tengáis, tengan.
Poder	puedo	pueda, puedas, pueda, podamos, podáis, puedan.
Poner	pongo	ponga, pongas, ponga, pongamos, pongáis, pongan

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Estados de ánimo – Duševní stavy

enamorado zamilovaný • contento spokojený • preocupado ustaraný, znepokojený • harto sytý; naštvaný • animado veselý • deprimido sklíčený • enfadado rozzlobený • cansado unavený • enfermo nemocný • de buen/mal humor v dobré/špatné náladě

Estado de las cosas – Stav věcí

lleno plný • vacío prázdny • sucio špinavý • limpio čistý • abierto otevřený • cerrado zavřený • roto zlomený, rozbitý • viejo starý • libre volný • ocupado obsazený

UNIDAD 8

1. Estaba + gerundium

- ▶ Vazba *estaba* + gerundium popisuje momentálně probíhající činnost/děj v minulosti.

Ayer a las cuatro de la tarde todavía estaba comiendo.

- ▶ Používá se společně s minulým časem prostým (indefinido), jestliže nějaká náhlá, jednorázová událost přerušila právě probíhající činnost/děj.

Cuando estábamos comiendo, sonó el teléfono.

Estar (imperfecto) + gerundio

yo	estaba	
tú	estabas	
él/ella/Vd.	estaba	comiendo
nosotros/as	estábamos	
vosotros/as	estabais	
ellos/ellas/Vdes.	estaban	

2. Pretérito pluscuamperfecto – Předminulý čas

- ▶ Tvoří se imperfektním tvarem pomocného slovesa *haber* a minulým příčestím slovesa významového.

Haber (imperfecto) + participio

yo	había	
tú	habías	
él/ella/Vd.	había	comprado
nosotros/as	habíamos	
vosotros/as	habíais	
ellos/as/Vdes.	habían	

- ▶ Minulý čas pluscuamperfecto se používá k vyjádření činnosti/dějů, které předcházely jiným činnostem/dějům v minulosti.

Cuando llegué a casa, mi hermana ya había salido.

Ayer le di el anillo que había comprado en París el verano pasado.

- ▶ Také se používá v souslednosti časové (v nepřímé řeči).
Me dijo que se había divorciado de Ana.

3. Souslednost časová/Nepřímá řeč

- ▶ Nepřímá řeč se používá, jestliže chceme někoho informovat o tom, co řekl někdo jiný, aniž bychom doslovně citovali její/jeho slova.

Estilo **directo**: (Yo) *Quiero visitar España.*

Estilo **indirecto**: (Él) *Dijo que quería visitar España.*

Estilo directo “...dijo...”	Estilo indirecto ... <i>me dijo que...</i>
Presente “vivo en Cádiz”	Indefinido ... <i>vivía en Cádiz</i>
Indefinido “estudié medicina”	Pluscuamperfecto ... <i>había estudiado medicina</i>
Imperfecto “antes veía bien”	Imperfecto ... <i>antes veía bien</i>
Pretérito perfecto “he ganado un premio”	Pluscuamperfecto ... <i>había ganado un premio</i>
Futuro “estaré esperando”	Condicional ... <i>estaría esperando</i>

4. Otázky v souslednosti časové/Nepřímé otázky

- ▶ Dodržují se stejná pravidla jako v oznamovacích větách.

Juan me preguntó: “¿Te gustó la película?”

Juan me preguntó que si me había gustado la película.

- ▶ V otázkách s tázacími výrazy (*dónde, cuándo, qué*), zůstávají tyto tázací výrazy nezměněné, tedy s přízvukem.

“¿Dónde estuviste?”

Me preguntó que dónde había estado.

- ▶ U otázek bez tázacích výrazů používáme spojku *si*.

“¿Has leído El Quijote?”

Me preguntó que si había leído El Quijote.

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSOPA

Profesiones – Zaměstnání/Profese

mecánico *m* mechanik • **profesor/a** profesor/ka • **periodista** *m/f* novinář/ka • **dependiente/a** prodavač/ka
• **guía turístico/a** turistický průvodce/průvodkyně • **enfermera** zdravotní sestra • **cocinero/a** kuchař/ka • **peluquero/a** kadeřník/kadeřnice • **pintor/a** malíř/ka

Lugares de trabajo – Pracovní místa

hospital *m* nemocnice • **oficina** *f* kancelář • **empresa** *f* firma • **colegio** *m* škola, gymnázium • **taller en casa** domácí dílna • **periódico** *m* noviny • **restaurante** *m* restaurace • **peluquería** *f* kadeřnictví • **tienda** *f* obchod

Secciones de un periódico – Novinové rubriky

nacionales národní • **internacionales** mezinárodní • **locales** • **místní sucesos** *m pl* události • **anuncios** *m pl* inzeráty • **cartelera** *f* program • **editorial** *m* úvodník • **economía** *f* ekonomika • **deportes** *m pl* sporty

UNIDAD 9

1. Llevar + gerundium

Llevar (presente) + gerundio

yo	llevo	
tú	llevas	
él/ella/Vd.	lleva	+ <i>viviendo</i>
nosotros/as	llevamos	
vosotros/as	lleváis	
ellos/ellas/Vdes.	llevan	

- ▶ Vazba **llevar + gerundium** se používá pro popsání činností, které začaly v minulosti a pokračují v přítomnosti. Tímto spojením se vyjadřuje trvání takové činnosti.

Llevo estudiando español más de dos años.

- ▶ Tato vazba se často používá ve spojení se slovesy *vivir – žít, bydlet* nebo *trabajar – pracovat*; tato slovesa se v gerundiálním tvaru často vypouštějí (*viviendo* o *trabajando*).

A. *¿Cuánto tiempo llevas en este hospital?*

B. *Tres meses.*

2. Pretérito Indefinido/Pretérito Perfecto

- ▶ V evropské, kontinentální, části Španělska se předpřítomný čas perfektum používá, když hovoříme o ukončených činnostech (nebo stavech), které trvají až do přítomnosti. Často se vyskytuje ve spojení s časovými výrazy jako např. *hoy, esta semana, este mes, estas vacaciones, este año, últimamente*.

Este año hemos vendido menos coches que el año pasado. (en diciembre)

¡Profesor, ya he terminado los ejercicios! (ahora mismo)

- ▶ Minulý čas indefinido se používá, když hovoříme o aktivitách, které již byly ukončeny v určitém okamžiku v minulosti. Indefinido se používá s časovými výrazy, jako např.: *ayer, la semana pasada, el lunes / viernes... pasado, el año pasado, hace dos / ocho meses...*

- Při konverzaci je velmi běžné přecházet z jednoho času do druhého. Zatímco perfektivum se používá přednostně v otázkách, kdy mluvčí nezná časové okolnosti, nebo s některým časovým výrazem charakteristickým pro předpřítomný čas, indefinido je vždy používáno v konkrétním, jasně a explicitně vyjádřeném časovém kontextu.

A. *¿Has llamado a tu madre?*

B. *Sí, la llamé ayer por la tarde.*

A. *¿Qué has hecho estas vacaciones?*

B. *Nada especial. En julio fui a la playa con mi familia y en agosto estuve aquí, en Barcelona.*

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Adjetivos de opinión – Přídavná jména označující názor

divertido/a zábavný/á • raro/a zvláštní • aburrido/a nudný/-á • maravilloso/a úžasný/á • horrible hrozný/á • estúpido/a hloupý/á • desagradable nepříjemný/á • emocionante vzrušující • precioso/a skvělý/á

Tipos de películas – Filmové žánry

policíaca *f* detektivka • comedia *f* komedie • ciencia-ficción *f* sci-fi • terror *m* horor • guerra *f* válečný film • acción *f* akční film • oeste *m* kovbojka

UNIDAD 10

1. Ir + a + infinitiv

- Vazbu *ir a + infinitiv* nebo *pensar + infinitiv* používáme, hovoříme-li o úmyslech nebo plánech.

Este verano pienso descansar mucho.

Yo este verano voy a estudiar inglés en serio.

- Touto vazbou také vysvětlujeme nějakou činnost, která se (plánovaně) uskuteční/ zamýšlí uskutečnit bezprostředně po okamžiku promluvy:

Ya he terminado de planchar, ahora voy a hacer la comida.

2. Cuando (= když/až) + subjunktiv

- Sloveso v subjektivním tvaru se používáme ve větách vedlejších časových, jestliže se obracíme do budoucnosti.

A. *¿Cuándo vas a ir al médico?* B. *Cuando salga del trabajo.*

- Hovoříme-li o přítomnosti nebo minulosti, odpovídající sloveso je v indikativním tvaru.

Yo conocí a mi marido cuando estudiaba en la Universidad.

Luisa siempre me llama por teléfono cuando sale de viaje.

- Ve větách tázacích s přízvukovaným *cuando* se používá sloveso v indikativu.

A. *¿Cuándo iremos / vamos a ir al cine?*

B. *(Iremos al cine) Cuando pongan una buena película.*

3. Vztažné věty

- Ve větách vztažných se používají zejména výrazy (zájmena) *que* a *donde*.

- *Que* se používá pro osoby, zvířata nebo věci.

(Es un animal. Ese animal tiene el cuello muy largo)

Es un animal que tiene el cuello muy largo, ¿cómo se llama?

- *Donde* používáme pro místo.

Siempre vamos a un bar donde ponen unas tapas muy buenas.

UŽITEČNÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Objetos útiles – Užitečné předměty/objekty

grapadora *f* sešíváčka • tostadora *f* topinkovač • ordenador *m* počítač • impresora *f* tiskárna • tijeras *f/pl* nůžky • calculadora *f* kalkulačka • cafetera *f* konvice na kávu • aspiradora *f* vysavač • sacacorchos *m* vývrtka • llavero *m* klíčenka • agenda *f* diář • monedero *m* peněženka